RECREATIESCHAP
WESTFRIESLAND

Kadernota 2023

Vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 1 december 2021

Recreatieschap Westfriesland

Hoofddoelstelling

(Waartoe is de gemeenschappelijke regeling opgericht?)
Het Recreatieschap Westfriesland heeft als taak de behartiging van de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in Westfriesland. Dit doet het concreet door:

a. de vaststelling en uitvoering van het recreatieve beleid van het Recreatieschap; het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland;
b. het beheren van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen.

Algemeen

De taken van Recreatieschap zijn te verdelen in drie hoofdtaken.

Terreinen en voorzieningen
Het Recreatieschap zet zich in voor aantrekkelijke recreatieterreinen. Primair voor de eigen inwoners, maar ook voor gasten van buiten de regio. Om dat te realiseren beheert het ruim 300 hectare recreatieterrein, verspreid door Westfriesland. Daarnaast beheert het een aantal locaties van derden. Het beheer en de inrichting zijn primair toegespitst op de recreatie. Maar omdat er ook wordt ingezet op natuurwaarden en vergroting van de biodiversiteit, kan gesproken worden van natuur-inclusieve recreatie.

Naast het beheer en onderhoud wordt er ook ingezet op het (door)ontwikkelen van de terreinen. De wens van de recreant verandert namelijk continu. Dat komt door maatschappelijke en demografische ontwikkelingen, maar ook door factoren als corona, die de maatschappij drastisch veranderen. De recreant van vandaag de dag vraagt om een hogere kwaliteit van beheer van de terreinen en om meer (kwalitatieve) voorzieningen. Om aan deze wens te blijven voldoen, moeten de terreinen mee-veranderen. Samen met de regio wordt gewerkt aan dit vraagstuk.

Netwerken
De tweede taak is het beheren en onderhouden van de recreatienetwerken voor fietsen, varen en wandelen. In totaal circa 1.000 kilometer. Dit is vooral gericht op instandhouding en kwaliteitsbewaking. Maar ook worden de netwerken doorontwikkeld om de kwaliteit te verhogen en waar mogelijk worden ze uitgebreid. Hierdoor ontstaan kwalitatieve, gebiedsdekkende netwerken die naadloos aansluiten op de netwerken in de aangrenzende regio's en onderdeel uitmaken van provinciale en landelijke netwerken. Dit zijn het wandelnetwerk Noord-Holland, het landelijke fietsknooppuntennetwerk en het landelijke sloepennetwerk. In de netwerken zijn de LF-langeafstandfietsroutes en de LAW langeafstandwandelpaden en Streekpaden (waaronder het Streekpad Westfriese Omringdijk) opgenomen.

Natuur- en Recreatieplan Westfriesland
De derde taak is de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland. Een plan dat uitgaat van het benutten van de kwaliteiten van de regio en het doorontwikkelen van de voorzieningen en terreinen. Daarmee wordt de inwoners van de regio een kwalitatief product geboden dat ook voor toeristen van buiten de regio van meerwaarde kan zijn.

Het Natuur- en Recreatieplan is vastgesteld in 2017 en voorzien van een Uitvoeringsprogramma. Dit Uitvoeringsprogramma met daarop verschillende projecten wordt meerdere keren per jaar geactualiseerd. De gevolgen worden verwerkt in de rapportages.

Het plan is van de hele regio en dat geldt ook voor de uitvoering ervan. Het Recreatieschap voert de projecten uit in intensieve samenwerking met de gemeenten en andere gebiedspartners.

Het Recreatieschap draagt met zijn werkzaamheden en activiteiten ook bij aan de doelstellingen uit het Pact van Westfriesland. Een voor de regio belangrijk document. Zo dragen de terreinen en netwerken die het ontwikkelt en beheert bij aan het thema's 'Wonen en Leefbaarheid' en 'Vrije tijd (Leisure)' maar bieden ze ook kansen voor (toeristische) ondernemers. De netwerken dragen bij aan de regiopromotie. Uiteraard dragen de projecten uit het Natuur- en Recreatieplan ook bij aan de doelstellingen uit het Pact.

Het Recreatieschap kan ook een rol spelen in projecten die bijdragen aan andere thema's of deze een meerwaarde geven. Denk daarbij bijvoorbeeld aan klimaatadaptatie en de energietransitie. Dit zijn opgaven die een impact hebben op het landelijk gebied. Door meer integraal naar deze opgaven te kijken kan een recreatieve meerwaarde behaald worden binnen deze opgaven. Maar ook zouden nieuwe functies als bijvoorbeeld waterberging(sopgaven) in de terreinen van het Recreatieschap ingepast kunnen worden.

Naast de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan houdt het Recreatieschap zich bezig met advisering van gemeenten en derden en belangenbehartiging voor de recreatie in Westfriesland. Daarvoor is het deelnemer in verschillende overleggen en gesprekspartner van partijen als provincie, Hoogheemraadschap, overige terreinbeheerders en verschillende andere partijen.

<u>Corona</u>
De gevolgen van corona zullen nog lang, mogelijk zelfs blijvend effect hebben op het Recreatieschap. Ten tijde van de maatregelen om het virus in te dammen was het op de terreinen drukker dan ooit. Niet zo gek natuurlijk. Lange tijd was een bezoek aan recreatieterreinen of een fiets- of wandeltocht via de netwerken de enige vorm van ontspanning.

Dat geeft vooral een trots gevoel omdat het Recreatieschap zo nog beter van meerwaarde kan zijn voor onze inwoners. Tegelijkertijd signaleren we ook de keerzijde van de recreatieve druk. Denk aan meer inzet voor beheer en onderhoud, verstoring van natuur of schade aan terrein door (vaak onbedoeld) verkeerd gebruik en vandalisme. Ook veroorzaakt het onzekerheid over inkomsten vanuit huur en pacht vanuit horeca en evenementen. De komende jaren werkt het Recreatieschap samen met de gebiedspartners eraan om deze opgave op te lossen.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2023?

Voor 2023 is er voor het Recreatieschap één verandering ten aanzien van vorige jaren. Dat is het beheer en onderhoud van het stadsstrand Hoorn. Het algemeen bestuur heeft op 6 oktober 2021 hierover besloten dat de kosten hiervoor vanwege het deels lokale karakter van het stadsstrand gedeeld moeten worden tussen het Recreatieschap en de gemeente Hoorn. Hierbij is uitgegaan van een verdeling van 50% Hoorn en 50% Recreatieschap. De totale beheerkosten van het stadsstrand zijn geschat op circa € 130.000 (op basis van het huidige ontwerp en kennis en prijspeil 2020). Dit komt voor het Recreatieschap uit op een bijdrage van circa € 0,33 per inwoner (inclusief doorgevoerde indexatie).

Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer in 2023 het stadsstrand in gebruik kan worden genomen. In de Kadernota is vooralsnog rekening gehouden met beheerkosten voor het gehele jaar. Wij zijn met de gemeente Hoorn in overleg om hier meer duidelijkheid over te krijgen. Een eventuele bijstelling van deze kosten zal in de Begroting 2023 worden verwerkt.

Ten tijde van het opstellen van deze Kadernota is het Recreatieschap aan het verkennen of het mogelijk is om op een andere manier te kijken naar het investeren in natuur- en recreatiegebieden. De woningbouwopgave in de regio biedt wel een kans om de financiering anders te benaderen. En deze is ook legitiem: een toename aan woningbouw leidt tot een toename van inwoners. Deze inwoners hebben ook behoefte aan natuur en recreatie. Het is niet

mogelijk om deze behoefte tot in den treure in te passen in het bestaande areaal. Dit vraagt dus om uitbreiding. Een manier om deze uitbreidingen te financieren kan zijn via een 'Groenfonds Westfriesland' dat wordt gevoed vanuit de woningbouwopgave. Dit idee zal in 2022 verder worden uitgewerkt.

Er zijn in 2023 geen wettelijke taken voor het Recreatieschap die beleidswijzigingen ten gevolge hebben.

Onzeker blijft wat de gevolgen zijn van opgaven die ontstaan vanuit corona. Of die er zijn en hoe die er dan gaan uitzien in 2023 is nu nog niet duidelijk te zeggen.

Verwachtingen ten aanzien van 2024 - 2026

In principe is het niet te verwachten dat in 2024 en verder wordt afgeweken van de reguliere bedrijfsvoering en/of het bestaand beleid, anders dan de al genoemde veranderingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat het Recreatieschap in een constant veranderend klimaat acteert. Dit gaat om fysieke zaken als dijkverzwaringen, nieuwe of uitbreiding van bestaande terreinen, aanleg van waterbergingen maar ook factoren als veranderend natuurbeleid, veranderend provinciaal en regionaal recreatiebeleid en nieuwe ontwikkelingen en trends in de sector. Het Natuur- en Recreatieplan en de organisatie zelf bieden voldoende flexibiliteit om mee te bewegen met deze veranderingen.

Doorontwikkelingen staand beleid

Het Natuur- en Recreatieplan is het staande beleid voor de komende tien tot vijftien jaar. Daar zal dus ook in 2023 (en verder) aan gewerkt worden. Het is niet te verwachten dat daar komend jaar van wordt afgeweken. In feite betreft het plan een constante doorontwikkeling van het recreatieaanbod in de regio. Daarbij is aandacht voor veranderingen in de maatschappij en verschillende actuele ontwikkelingen. De projecten die daar aan gaan bijdragen zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan. Er is ook al dekking beschikbaar voor deze projecten.

Binnen het Natuur- en Recreatieplan is het project 'Pilot Maaibeheer' uitgevoerd vanuit een incidenteel budget. Dit project wordt per 2023 structureel overgeheveld naar de exploitatie.

Wat gaan we doen	Waarom doen we dit	Wat mag het kosten	Planning
Beheer en onderhoud van de recreatieterreinen	Betreft een kerntaak	Circa € 968.000, dekking binnen bestaand budget	Continu
Beheer en onderhoud van de recreatieve netwerken	Betreft een kerntaak	Circa € 26.000, dekking binnen bestaand budget	Continu
Uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan en overige beleid- en projectmatige werkzaamheden	Betreft een kerntaak van het Recreatieschap. De uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan is een bestuurlijk keuze	Beleid- en projectmatige werkzaamheden: Circa € 73.000, dekking binnen bestaand budget Projecten worden gedekt uit de bestemmingsreserve	Continu 2023

Bijlage A. Financiële kengetallen

Indexatie loon- en prijs
Het Recreatieschap hanteert voor de loon- en prijsindexatie de door de Regietafel NH-N bepaalde cijfers. Voor de begroting 2023 zijn deze bepaald op 2,3% voor de prijsindexatie en 2,3% voor de loonkostenindex en een verhouding van loon- en prijsgevoelige elementen van 70/30. Daarmee komt de stijging van de gemeentelijke bijdrage per inwoner op:

Prijsindexatie	2,3% * 30%	=	0,69%
Loonkostenindex	2,3% * 70%	=	1,61% +
Indexatie:			***2,3%***

Hoogte gemeentelijke bijdrage
Op basis van de genoemde indexering zal de bijdrage per inwoner voor 2023 met 2,3% worden verhoogd van € 5,81 naar € 5,94.

Naast de loon- en prijsindexatie vindt er een verhoging van de bijdrage per inwoner plaats voor de kosten voor het beheer en onderhoud van het stadsstrand Hoorn. Op basis van het prijspeil 2020 bedraagt deze verhoging € 0,31 cent. Na verrekening van de indexering voor de begrotingen 2021 t/m 2023 (2,33% + 1,33% + 2,3% = 5,96%), komt dit op een bijdrage van € 0,33.

De bijdrage per inwoner voor 2023 wordt op basis van bovenstaande bepaald op € 6,27.

Voor de begroting 2023 zal het inwonersaantal per 1 januari 2022 worden gebruikt om de totale bijdrage per gemeente te bepalen. Omdat dit aantal nu nog niet bekend is wordt in de tabel in bijlage B gerekend met de inwonersaantallen per 1 augustus 2021.

Rentepercentage investeringen
Voorgesteld wordt voor nieuwe investeringen een rekenrente te hanteren van 0,3%. Dit is het actuele rentepercentage dat het Recreatieschap betaalt. Er is voldoende liquiditeit om de investeringen uit de Cash Flow te betalen.

Risicomanagement/weerstandsvermogen
Het Recreatieschap hanteert conform artikel 3.4 van de Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen voor de hoogte van de Algemene reserve als richtlijn maximaal 2,5% van de lasten.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door het risico (kans/omvang in euro's) te delen door de in te zetten middelen om deze risico's te dragen (weerstandscapaciteit). De weerstandscapaciteit bij het Recreatieschap wordt voornamelijk gevormd door de middelen in de reserve Natuur- en Recreatieplan Westfriesland en de algemene reserve.

De risico's worden nog geactualiseerd voorafgaand aan het opstellen van de begroting. In de begroting 2023 zal dit nader uitgewerkt zijn opgenomen.

Flexibele schil/inhuur
In de Kadernota wordt voor 2023 rekening gehouden met een flexibele schil ter hoogte van € 15.000. Deze wordt ingezet voor een medewerker van WerkSaam voor Groen- en Recreatiebeheer.

In 2022 zal de uitwerking plaatsvinden van de werkzaamheden voor het stadsstrand Hoorn. Dit zal ook leiden tot mutaties in het personeelsplan per 2023. Onderdeel hiervan is ook de flexibele schil voor inhuur. Of de hoogte van de flexibele schil in 2023 naar boven wordt bijgesteld is op dit moment nog niet duidelijk. Een eventuele bijstelling zal sowieso budgettair neutraal zijn.

Bijlage B. Financiële meerjarenraming

Verloop meerjaren perspectief 2023 – 2026

Bedragen * € 1.000

	Onderdeel	2023	2024	2025	2026
	Stand primaire begroting 2023 – 2026				
	Lasten	-1.456	-1.453	-1.468	-1.468
	Baten	1.414	1.414	1.414	1.414
	Mutaties in reserves	45	45	45	45
	Geraamd resultaat	**3**	**6**	**-9**	**-9**
	Wijzigingen nadien (met AB-besluit)				
	Eindejaarsrapportage 2021	0	0	9	9
	Resultaat na wijzigingen nadien	**3**	**6**	**0**	**0**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
1	Salarisindexatie	-8	-8	-8	-8
2	Prijsindexatie	-8	-8	-8	-8
3	Renteverlaging	32	32	32	32
4	Bedrijfsvoering	-26	-26	-32	-37
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	-10	-10	-16	-21
	Nieuw beleid				
1	Stadsstrand Hoorn	-65	-65	-65	-65
2	Maaibeheer vaarroutes	-10	-10	-10	-10
	Totaal ingezet / nieuw beleid	-75	-75	-75	-75
	Totaal aan wijzigingen	**-85**	**-85**	**-91**	**-96**
	Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
1	Toename bijdrage gemeenten*	98	98	98	98
	Totaal dekkingsmiddelen Kadernota 2023	**98**	**98**	**98**	**98**
	Stand Kadernota voor begroting 2023 - 2026	**16**	**19**	**7**	**2**

** op basis van inwonersaantal per 1 augustus 2021, zie ook bijlage A.*